

Datum
Juli 2024

Auteur
CvE-HU

Versie 4.0

© Hogeschool Utrecht,
Utrecht, 2024

Richtlijn Onregelmatigheden Hogeschool Utrecht

Bronvermelding is verplicht.
Verveelvoudigen voor eigen gebruik
of intern gebruik is toegestaan.

Inleiding	3
1. Begripsverheldering	4
2. Preventie	5
3. Detecteren en melden	7
3.1 Het melden van een vermoeden van een onregelmatigheid	8
3.2 Nieuwe tentamenafname	8
4. Procedures en sanctioneren	9
4.1 Schriftelijke toetsen	9
4.2 Digitale toetsen	9
4.3 Schriftelijke werkstukken /beroepsproducten	11
4.4 Overige onregelmatigheden	11
4.5 De procedure behandeling onregelmatigheid	12
4.6 Studentenstatuut HU	13
4.7 Sanctieladders	13
4.7.1 Sanctieladder onregelmatigheden schriftelijke en digitale toetsen (fysiek en online)	15
4.7.2 Sanctieladder onregelmatigheden verslaglegging en rapportages	18
4.7.3 Onregelmatigheden bij formatieve datapunten	20
4.7.4 Sanctieladder overige onregelmatigheden	21

Inleiding

Één van de taken van de examencommissie is het borgen van de kwaliteit van toetsen en examens (WHW 7.12b lid 1a). Om deze taak goed te kunnen uitvoeren is het nodig dat er in het gehele systeem van toetsen en examineren voldoende waarborgen zijn om onregelmatigheden te voorkomen, op te sporen en te sanctioneren (WHW 7.12b lid 2).

In de jaarlijkse meta-analyse van de jaarverslagen van de examencommissies van Hogeschool Utrecht wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de verschillende examencommissies omgaan met onregelmatigheden. De examencommissies rapporteren, net als in de voorgaande jaren, lage aantallen voor onregelmatigheden. Zij maakten in 2022-2023 melding van een opsporingspercentage van 1,8%¹ (aantal meldingen gedeeld door het totaal aantal studenten aan de HU) ten aanzien van onregelmatigheden. Gezien dit lage percentage behoeft de preventie en opsporing van onregelmatigheden aandacht.

Om tot een eenduidig beleid te komen op het gebied van voorkomen, opsporen en sanctioneren van onregelmatigheden, is het in de HU beschikbare beleid van de verschillende instituten doorgenomen en met elkaar vergeleken. De uit die vergelijking voortgekomen Richtlijn Onregelmatigheden is geëvalueerd en bijgesteld. Deze tweede versie sluit aan bij het [Reglement toetsen](#) en het surveillantenprotocol.

De opbouw van de richtlijn onregelmatigheden is gelijk aan het proces zoals we dat idealiter tegenkomen in de praktijk. Eerst wordt ingegaan op het verhelderen van een aantal begrippen waarna er aandacht is voor preventie van onregelmatigheden. In hoofdstuk 3 wordt een aantal handvatten gegeven voor het detecteren van onregelmatigheden waarna in hoofdstuk 4 richtlijnen voor sanctioneren worden gegeven.

De toepassingen van Generatieve AI (GenAI) maken het opsporen en bewijzen van onrechtmatig gebruik van GenAI belangrijk en tegelijkertijd moeilijker voor examencommissies. De richtlijnen van de HU geven gedeeltelijk houvast, maar de ontwikkelingen gaan snel. Hoewel de beste remedie is om de toetsing aan te passen op GenAI-gebruik, poogt deze richtlijn enig houvast te geven voor onregelmatigheden op basis van GenAI-gebruik.

¹ Kwantitatieve en kwalitatieve analyse jaarverslagen 2022-2023 examencommissies HU

1. Begripsverheldering

AI: Artificial Intelligence, oftewel kunstmatige intelligentie. Hiermee wordt ook generatieve AI bedoeld, oftewel AI waarmee teksten, afbeeldingen, geluidsfragmenten en videobeelden kunnen worden gegenereerd (Kennisnet, 2024²) In dit document gebruiken we de term GenAI (generatieve AI).

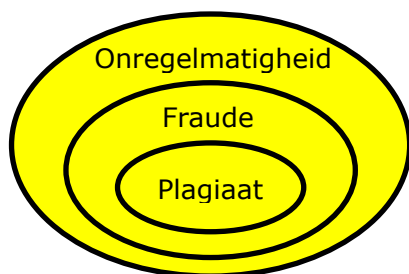
Citeren: Het letterlijk geheel of gedeeltelijk overnemen van andermans tekst zonder enige verandering aan te brengen in de oorspronkelijk tekst met correcte bronvermelding (APA-richtlijnen³, 2017).

Datafraude: Hierbij zijn twee vormen mogelijk. De eerste is het weliswaar werken met echte data, maar met selectieve en onvermelde weglating van uitzonderlijke scores op variabelen of van uitzonderlijke onderzoeksresultaten, waarbij 'uitzonderlijk' inhoudt dat de weggelaten informatie niet strookt met wat de onderzoeker graag als resultaat ziet.

De tweede vorm is het geheel of gedeeltelijk verzinnen van data (Levelt et al.⁴, 2012).

Onregelmatigheden: Elk doen of nalaten in strijd met de regels, richtlijnen en aanwijzingen met betrekking tot het afleggen van tentamens (conform de OER-HU 2024-2025).

Fraude: Het plegen van een onregelmatigheid waardoor de examinerator geen juist oordeel over de kennis, inzicht en vaardigheden kan vormen van een student of dat van een medestudent (conform de OER-HU 2024-2025).

Figuur 1: Plagiat is een deelverzameling van fraude. Fraude is een deelverzameling van een onregelmatigheid. (Bron: Handreiking voor Examencommissies).

² Kennisnet.nl - Generatieve AI.

³ De APA-richtlijnen uitgelegd, 2017.

⁴ Falende wetenschap: De frauduleuze onderzoekspraktijken van sociaal-psycholoog Diederik Stapel, 2012.

Parafraseren: Het in eigen woorden weergeven van een passage uit andermans werk (APA-richtlijnen, 2017).

Plagiaat: Het geheel of gedeeltelijk overnemen van tekst, afbeeldingen of ideeën uit andermans werk of via GenAI, zonder zorgvuldige bronvermelding (NAI⁵, 2024).

Sanctieladder: Een overzicht voor de examencommissie van de op te leggen sancties afhankelijk van de soort en de zwaarte van de onregelmatigheid.

Toets: Een onderzoek naar kennis, inzicht en vaardigheden van de student, samen met de beoordeling daarvan. Aan elke cursus is een toets verbonden. Er zijn verschillende toetsvormen, zoals een schriftelijke toets, digitale toets, assessment, mondelinge toets. In de wet wordt ook gesproken over 'tentamen' (OER-HU 2024-2025).

Zelfplagiaat: Het hergebruik van eigen werk in nieuw werk, zonder daarbij correct te verwijzen naar dat eerdere werk (APA-richtlijnen, 2017).

2. Preventie

Om onregelmatigheden te voorkomen is het nodig dat de opleiding de studenten tijdig en goed informeert over wat er onder onregelmatigheden wordt verstaan en hoe ze zijn te voorkomen. Gedacht kan worden aan les geven over het verschil tussen citeren en parafraseren, correct gebruik van APA-richtlijnen, regels omtrent samenwerken, zelfplagiaat etc. Daarnaast kunnen onregelmatigheden ook worden beperkt door maatregelen te treffen op alle aspecten van de toetsketen.

Gedacht kan worden aan:

- beperkt hergebruik van opdrachten en toetsvragen; goede archivering op een veilige plaats;
- geen toetsen ontwerpen in het zicht van studenten op flexplekken;
- goed toezicht tijdens inzagemomenten;
- heldere afspraken over toegestane hulpmiddelen;
- heldere regels voor individuele bijdrage aan, en de beoordeling van groepswork;
- bij schriftelijke toetsen goed ingerichte lokalen en adequaat toezicht;
- heldere regels en richtlijnen voor (online) digitale toetsing;
- goede controle van behaalde resultaten bij aanvragen vrijstelling;
- Heldere richtlijnen voor geoorloofd en ongeoorloofd gebruik van GenAI bij opdrachten. Bij geoorloofd gebruik van GenAI is het van belang dat een opleiding of instituut heldere regels formuleert over het gebruik van GenAI en de correcte verwijzing daarnaar in opdrachten en

⁵ Plagiaat, Netwerk Auteursrechten Informatiepunt, 2024

toetsen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het verwijzen naar de gebruikte prompts of bij stukken door GenAI gegenereerde tekst verwijzen naar de gebruikte software.

Er zijn veel meer maatregelen te noemen om het bewust en onbewust begaan van onregelmatigheden te voorkomen. Zie hiervoor onder andere het [Reglement Toetsen](#).

3. Detecteren en melden

Het melden van een vermoeden van onregelmatigheden en fraude aan de examencommissie is verplicht, aangezien de examencommissie belast is met het beoordelen van onregelmatigheden (art. 4.12 OER-HU). Het signaleren van onregelmatigheden gebeurt voornamelijk door examinatoren en surveillanten, maar ook (mede)studenten kunnen een melding van een onregelmatigheid doen.

Men kan dan onder andere denken aan signaleren van een onregelmatigheid door:

- resultaten van de plagiaatscanner;
- opvallende overeenkomsten in toetsen van verschillende studenten;
- check op gebruik van andermans werk/plagiaat via controle bronnen van bijvoorbeeld het internet;
- navragen op juistheid van bijvoorbeeld advies m.b.t. beoordeling stage/praktijkleren (stagebegeleiders, praktijkopleiders);
- opvallend taalgebruik of stijlbreuk door het gebruik van GenAI voor (een deel van) de tekst;
- onduidelijke bronverwijzing (bijvoorbeeld zonder paginanummers) kan wijzen op door GenAI gefingeerde bronnen.

Voor het opsporen van plagiaat wordt binnen de HU gebruik gemaakt van een plagiaatscanner. Dit programma controleert of de ingezonden documenten overeenkomsten vertonen met één of meerdere bronnen in de eigen databases of op internet. Het programma werkt zeker niet feilloos, fotobestanden worden bijvoorbeeld niet gescand en ook niet alle teksten van hogescholen en universiteiten worden bij de vergelijking betrokken. De examinerator zal bij vermoeden van plagiaat of een andere onregelmatigheid vaak ook zelf naar bewijs moeten zoeken.

Bij online toetsen op de eigen laptop van de student op de HU ([BYOD-toetsen](#)) wordt blokkeersoftware gebruikt. Deze software zorgt ervoor dat een student tijdens de toets alleen bij de toets kan en houdt toegang tot internetbrowsers en andere programma's tegen. Bij een online geproctorde toets buiten de HU wordt software gebruikt om tijdens de toets toezicht te houden op het handelen van de student. Hierbij worden beeld- en geluidsopnames van de student gemaakt die achteraf worden gereviewd. Voor meer informatie, zie [HU Wegwijs](#).

Indien een onregelmatigheid wordt vermoed, heeft de examinerator, net als de surveillant, een meldingsplicht. De melding wordt onderzocht door de examencommissie, waarna een eventuele sanctie wordt opgelegd als de onregelmatigheid bewezen wordt geacht. In het volgende hoofdstuk wordt de te volgen procedure in dat geval beschreven.

Een handleiding voor het gebruik van de plagiaatscanner voor docenten is te vinden via [FenHU](#). Een handleiding voor het reviewen van online geproctorde toetsen en online toetsen op de eigen laptop op de HU is ook te vinden op [FenHU](#).

3.1 Het melden van een vermoeden van een onregelmatigheid

Bij het vermoeden van een onregelmatigheid gaat een examinator als volgt te werk:

- De examinator meldt het vermoeden van een onregelmatigheid aan de examencommissie via HUKAS en geeft daarbij aan waar in het toetsproduct vermoedelijk sprake is van onregelmatigheden. Een beoordeling van het werk vindt (nog) niet plaats.
- Bij vermoeden van gebruik van GenAI kan de docent met de student over dit vermoeden spreken om inzichtelijk te krijgen hoe GenAI is gebruikt (ongeoorloofd of geoorloofd). Dit mede omdat het heel moeilijk is om ongeoorloofd gebruik van GenAI te bewijzen.
- De examinator draagt, indien van toepassing, het schriftelijk werk van de student over aan de ambtelijk secretaris. Indien voorhanden, voegt de examinator ondersteunend bewijsmateriaal toe aan de melding.
- De examinator informeert de student dat de beoordeling uitgesteld is door een vermoeden van een onregelmatigheid en dat er een melding is gedaan bij de examencommissie en dat zij verder onderzoek zal doen.
- Nadat de examinator het geval van mogelijke onregelmatigheid bij de examencommissie heeft gemeld, mag hij of zij in geen geval meer met de student inhoudelijk in overleg treden over deze zaak, tenzij de examencommissie daar specifiek om verzoekt. De examinator verwijst de student voor het verdere verloop naar de examencommissie.

3.2 Nieuwe tentamenafname

Bij twijfel aan het correct tot stand komen van een tentamenuitslag kan de examencommissie een nieuw tentamen af laten nemen op de door haar aan te wijzen onderdelen en op een door haar te bepalen wijze.

4. Procedures en sanctioneren

Er zijn drie categorieën onregelmatigheden te onderscheiden:

1. Onregelmatigheden bij schriftelijke of digitale toetsen (fysiek of online).
2. Onregelmatigheden bij schriftelijke werkstukken/beroepsproducten.
3. Overige onregelmatigheden.

Hieronder worden de procedures die gevolgd worden door de surveillant/ examiner/ examencommissie bij het vermoeden van onregelmatigheden in de eerste twee categorieën beschreven.

4.1 Schriftelijke toetsen

Bij het afnemen van (centraal georganiseerde) schriftelijke toetsen op de HU is het de taak van de surveillant erop toe te zien dat er geen onregelmatigheid plaats vindt. Bij vermoeden van onregelmatigheden vult de surveillant conform het surveillantprotocol een rapport onregelmatigheden in. Het rapport, de gemaakte toets en eventueel in beslag genomen hulpmiddelen, worden direct na de toets door het Toetscentrum bij de betreffende examencommissie ingeleverd. Indien dit niet digitaal via HUKAS kan (bijvoorbeeld een hardcopy toets), zorgt het ambtelijk secretariaat voor ontvangst van de stukken. Het Toetscentrum meldt aan de examiner dat er een toets achtergehouden is in verband met een vermoeden van een onregelmatigheid. De examiner weet daardoor dat de betreffende toets vooralsnog niet beoordeeld kan/mag worden.

Als er een vermoeden van een onregelmatigheid is bij het corrigeren (bijvoorbeeld een aantal studenten geeft identieke antwoorden, of veel studenten hebben bijna alle antwoorden goed) dan meldt de docent dit direct bij de betreffende examencommissie. De examencommissie bepaalt vervolgens of nader onderzoek nodig is. Zie verder 4.5.

4.2 Digitale toetsen

Bij de afname van digitale toetsen in Testvision op de eigen laptop (BYOD) en op vaste pc's van de HU is het ook de taak van de surveillant erop toe te zien dat er geen onregelmatigheid plaatsvindt. Bij een online geproctorde (thuis)toets wordt software gebruikt om tijdens de toets toezicht te houden op het handelen van de student. Bij online geproctorde (thuis)toetsen worden er beeld- en geluidsopnames van de student gemaakt die achteraf moeten worden gereviewd door de examiner. Bij online toetsen op de eigen laptop op de HU (BYOD) wordt blokkeerssoftware gebruikt. Dit is software die ervoor zorgt dat een student tijdens de toets alleen bij TestVision kan. Als een student toch iets anders probeert te openen op de laptop tijdens de toets dan verschijnt er een gekleurd scherm dat

alleen de surveillant kan ontgrendelen. Van rode schermen (mogelijk frauduleus handelen) wordt melding gemaakt door het Toetscentrum in dagrapportages aan de examencommissie. Bij een vermoeden van een onregelmatigheid meldt de examiner (of surveillant) dit aan de examencommissie.

Bij het beoordelen van een onregelmatigheid houdt de examiner onder meer rekening met:

- controle van de presentielijst en de eindtijd om te controleren of een toets binnen het gereserveerde toetslokaal is gemaakt (en niet ten onrechte buiten het toetslokaal);
- gebruik van andermans identiteit (bijvoorbeeld andermans identiteitsbewijs);
- (poging tot) gebruik van ongeoorloofde bronnen en hulpmiddelen, zoals het raadplegen van internet (via telefoon, smartwatch of andere apparatuur), het gebruik van generatieve AI, chatbots, boeken en hulp van personen met als doel het toetsresultaat te beïnvloeden;
- (poging tot) gebruik van ongeoorloofde opgeslagen, geprojecteerde, gedrukte of handgeschreven teksten, afbeeldingen of spiekbriefjes;
- de student die tijdens het afleggen van het examen niet meer in het zicht is van de webcam en/of de microfoon heeft uitgezet, voor zover dit buiten de (eventuele) geautoriseerde pauzes plaatsvindt;
- (elke poging om) van de toets afbeeldingen of kopieën te maken of het ontvreemden van papier en/of toetsinformatie;
- (elke poging tot) het verrichten van technische aanpassingen die de blokkeersoftware ondermijnen.

4.3 Schriftelijke werkstukken / beroepsproducten

Wanneer een examiner vermoedt dat er in schriftelijk werk of bijvoorbeeld een beroepsproduct sprake is van een onregelmatigheid, dan meldt de examiner dit bij de examencommissie. In principe wordt al het schriftelijk werk gescand op plagiaat.

Bij het beoordelen van een plagiaatmelding houdt de examiner onder meer rekening met:

- De grenswaarden die de opleiding mogelijk hanteert voor het screenen. Het is onmogelijk hiervoor algemeen geldende grenswaarden aan te geven, omdat dit afhankelijk is van de vigerende toetsproducten. De examiner heeft hierin een grote eigen verantwoordelijkheid.
- Mogelijke valspositieve meldingen, bijvoorbeeld op basis van een groot percentage overlap in bronvermeldingen, door herkansingen of door het verplicht gebruik van formats.

Wanneer een examiner vermoedt dat een student (delen van) een tekst door GenAI heeft laten schrijven waar dit uitdrukkelijk niet toegestaan is bij een toets, of wanneer een student geoorloofd GenAI heeft gebruikt maar geen correcte verwijzing naar de GenAI heeft opgenomen conform de regels van de opleiding, meldt de examiner dit bij de examencommissie. Daarbij is van belang dat de examiner zo specifiek mogelijk beschrijft waarop hij zijn vermoeden baseert, omdat het heel moeilijk is om te bewijzen dat een student GenAI heeft gebruikt.

4.4 Overige onregelmatigheden

Een aantal voorbeelden van onregelmatigheden anders dan hierboven genoemd zijn:

- Identiteitsfraude (bijv. toegang tot de toets verkregen met identiteitsbewijs van een ander).
- Onregelmatigheden tijdens toetsinzage (bijvoorbeeld aanpassing antwoorden of score, foto's maken, inzage zonder toets gemaakt te hebben.).
- Onregelmatigheden tijdens assessments en mondelinge toetsen.
- Onrechtmatige toegang tot de toets (bijvoorbeeld met een verlopen identiteitsbewijs of een inlogcode van een ander).
- Vervalste diploma's, certificaten, verklaringen, handtekeningen en/of cijferlijsten (bijvoorbeeld om daarmee een vrijstelling te krijgen, of een beoordeling van een gefingeerde stage te krijgen).
- Meer toetstijd toegeëigend.
- Niet opvolgen van aanwijzingen van de surveillant.
- Het indienen van (delen van) werkstukken die al dan niet tegen betaling door iemand anders of door GenAI zijn geschreven, waaronder werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling.

De bovenstaande lijsten met voorbeelden zijn niet limitatief.

4.5 De procedure behandeling onregelmatigheid

Bij de behandeling van het vermoeden van een onregelmatigheid gaat de examencommissie als volgt te werk:

- Op grond van de melding onderzoekt de examencommissie of vervolg van de procedure noodzakelijk is.
- Indien de examencommissie geen onregelmatigheid constateert, dan meldt zij aan de examinerator dat het toetsproduct alsnog beoordeeld kan worden.
- Indien de examencommissie voldoende aanleiding ziet de procedure te vervolgen, dan wordt de student uitgenodigd voor een hoorzitting. Relevante stukken moeten aan de student worden doorgestuurd, zodat een student zich deugdelijk kan voorbereiden.
- Indien nodig wordt de examinerator en/of de surveillant gevraagd toelichting te geven.
- Tenminste twee leden van de examencommissie horen de student (Art. 4.12.2 OER-HU 2024-2025). De student krijgt de gelegenheid te reageren en zijn/haar versie van de gebeurtenissen uiteen te zetten. De student is hier niet toe verplicht en mag gebruik maken van zijn/haar zwijgrecht (conform art. 5:10a AWB). Er wordt een verslag van dit gesprek gemaakt.
- Indien de examencommissie het wenst kan er aanvullend onderzoek worden gedaan.
- Na het horen van de student overlegt de examencommissie om tot een eindoordeel te komen en stelt daarbij al dan niet een sanctie vast. Hierbij maakt zij gebruik van de HU-sanctieladder.
- Indien de examencommissie besluit de toets van de student ongeldig te verklaren, voert zij het resultaat NG (niet geldig) in OSIRIS in.
- Indien de examencommissie besluit geen sanctie op te leggen aan de student, verzoekt zij de examinerator het toetsproduct alsnog te beoordelen en het cijfer in te voeren in OSIRIS. Indien de invoertermijn is verstreken, kan cijferinvoer via HUKAS door de examinerator aangevraagd worden bij de examencommissie.
- De student ontvangt schriftelijk bericht van de beslissing van de examencommissie, binnen een termijn van tien werkdagen vanaf de datum van de hoorzitting (Art. 4.12.2 OER-HU 2024-2025).
- Indien noodzakelijk wordt de examinerator van de sanctie op de hoogte gesteld. Bijvoorbeeld of een student een geheel beroepsproduct moet herzien of slechts een gedeelte daarvan. In

verband met de privacy is het ongewenst dat de examinator door de examencommissie in alle gevallen op de hoogte gesteld wordt.

- De opgelegde sanctie wordt, indien relevant, ook aan Studievoortgang doorgegeven. Bijvoorbeeld het invoeren van een NG of het langer uitsluiten van het mogen maken van toetsen.

4.6 Studentenstatuut HU

Het kan zijn dat de examencommissie tijdens haar onderzoek naar de onregelmatigheid tot de conclusie komt dat de betreffende casus geen zaak voor de examencommissie is omdat dit niet gaat over toetsing.

In dat geval is het noodzakelijk dat de instituutsdirecteur wordt ingelicht. Deze kan dan, op grond van het studentenstatuut, passende maatregelen nemen.

4.7 Sanctieladders

In de volgende drie paragrafen zijn de sanctieladders voor verschillende toetsen vermeld.

De sanctieladder is een algemene richtlijn. De examencommissie kan hiervan afwijken zowel met lichtere als met zwaardere sancties, met een goede motivering. Iedere sanctie zal gemotiveerd aan de student worden gemeld.

Als de sanctie uitsluiting van een of meerdere toetsen inhoudt, kan de examencommissie besluiten om de sanctie in een specifieke periode te laten ingaan; dat hoeft niet aansluitend aan de periode waarin de onregelmatigheid begaan is, te zijn. Dit om te voorkomen dat een sanctie onevenredig zwaar uitvalt. Bij hergebruik van eigen werk (zelfplagiat) kan de sanctieladder voor verslaglegging worden gebruikt, waarbij de examencommissie kan besluiten om een lagere sanctie op te leggen dan de nu vermelde sanctie in de sanctieladder voor verslaglegging. Een belangrijke vraag in dit kader is in hoeverre de student "gratis studiepunten wil verdienen" met werk dat al eerder is ingeleverd en beoordeeld. Indien een student, waartegen een sanctie is getroffen, op zijn/haar verzoek tussentijds van de opleiding wordt uitgeschreven, wordt bij eventuele herinschrijving (het restant van) de sanctie alsnog uitgevoerd.

De examencommissie kan bij twijfel aan het correct tot stand komen van een toetsuitslag zich onthouden van het uitreiken van het getuigschrift, verklaring of certificaat. Dit kan zowel bij een onregelmatigheid als bij een fout door de organisatie.

Indien een onregelmatigheid pas aan het licht komt na uitreiking van het getuigschrift, verklaring of certificaat, dan kan de examencommissie het afgegeven getuigschrift, de verklaring of het certificaat

intrekken.

Overleg met Corporate Registrar en Juridische Zaken is daarbij noodzakelijk. In verband met het vertrouwensbeginsel is het noodzakelijk dat een eventuele intrekking zo snel mogelijk gebeurt.

4.7.1 Sanctieladder onregelmatigheden schriftelijke en digitale toetsen (fysiek en online)

Niveau	Handeling	Sanctie eerste jaar inschrijving bachelor of AD opleiding	Sanctie overige jaren en masteropleiding
1	<p>Na de toets (foto)kopie maken van vragen die niet ter verspreiding zijn aangeboden; Tijdens de toets in het bezit zijn van hulpmiddelen ((voorgeprogrammeerde) rekenmachine, mobiele elektronische communicatieapparatuur (o.a. telefoon), boeken, syllabi, aantekeningen etc.) waarvan de raadpleging uitdrukkelijk niet is toegestaan; of het ongeoorloofd gebruiken van informatiebronnen om een beter resultaat te realiseren.</p> <p>Onrechtmatig verkrijgen van (deel)kennis door middel van hulpmiddelen zoals briefje, telefoon, elektrisch apparaat of aantekening tijdens de toets, dan wel onrechtmatig of op andere dan toegestane wijze gebruik maken van de toegestane hulpmiddelen.</p> <p>Het tijdens de toets afkijken of, binnen of buiten de tentamenruimte, uitwisselen van informatie.</p> <p>De student die tijdens het afleggen van het examen niet meer in het zicht is van de webcam en/of de microfoon heeft uitgezet, voor zover dit buiten de (eventuele) geautoriseerde pauzes plaatsvindt⁶</p>	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG). Uitsluiting voor eerstvolgende tentamenkans van de toets(en) behorende bij de cursus ⁷

⁶ Indien opzet niet bewezen kan worden, kan de examencommissie besluiten tot het afnemen van een nieuwe toets. De gemaakte toets kan dan als niet geldig worden beoordeeld vanwege de onregelmatigheid.

⁷ Bij een onregelmatigheid kan de examencommissie de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen toetsen of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste één jaar (Art 7.12b lid 2 WHW). De in de tabellen genoemde sancties gelden dan ook als richtlijn.

Niveau	Handeling	Sanctie eerste jaar inschrijving bachelor of AD opleiding	Sanctie overige jaren en masteropleiding
2	<p>Het maken van de toets buiten het toetslokaal dat gereserveerd is voor de betreffende toets bij een BYOD toets</p> <p>(elke poging om) van de toets ongeoorloofde afbeeldingen of kopieën te maken</p> <p>Bewust voorkennis verkrijgen van de toets.</p> <p>Bewust georganiseerde ongeoorloofde samenwerking (bijv. uitwisseling via een WhatsApp groep).</p> <p>Uitvoeren of meewerken aan persoonsverwisseling. (gebruik van andermans identiteitsbewijs)</p> <p>Wijzigen van de antwoorden, beschikbaar gesteld tijdens de inzage, met als doel de beoordeling te beïnvloeden.</p> <p>Herhaling niveau 1 of 2 of een combinatie van beiden.</p>	<p>Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).</p> <p>Uitsluiting voor eerstvolgende tentamenkans van de toets(en) behorende bij de cursus.</p>	<p>Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).</p> <p>Voor de komende periode uitsluiting voor deelname aan alle toetsen.</p>

<p>3</p>	<p>(elke poging tot) het verrichten van technische aanpassingen die het proctoringsysteem of blokkeersysteem (bij BYOD-toetsen) ondermijnen.</p> <p>Eerste herhaling van niveau 2 en/of 3.</p>	<p>Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).</p> <p>Voor de komende periode uitsluiting voor deelname aan alle toetsen.</p>	<p>Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).</p> <p>Voor de komende twee periodes uitsluiting voor deelname aan alle toetsen.</p>
<p>4</p>	<p>Tweede herhaling leidend tot een derde sanctionering.</p> <p>Zodanig ernstige onregelmatigheden, waarbij sprake is van verzwarende omstandigheden: bedreiging/geweld.</p> <p>Student beschikt zonder toestemming over een tentamen/ examen en/ of uitwerkingen en normeringen.</p>	<p>Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).</p> <p>1 jaar uitsluiting voor deelname aan alle toetsen.</p> <p>Advies tot beëindiging opleiding uitbrengen bij instituuts-directeur.</p>	<p>Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).</p> <p>1 jaar uitsluiting voor deelname aan alle toetsen.</p> <p>Advies tot beëindiging opleiding uitbrengen bij instituutsdirecteur en verbod op herinschrijving bij hetzelfde instituut.</p>

4.7.2 Sanctieladder onregelmatigheden verslaglegging en rapportages

Niveau	Handeling	Sanctie eerste jaar inschrijving bachelor of AD opleiding	Sanctie overige jaren en masteropleiding
1	<p>Het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat letterlijke of bijna letterlijke citaten in het werk werden overgenomen, zelfs indien met een correcte bronvermelding.</p> <p>Het gebruik van GenAI* voor het maken van een deel van het werk, terwijl dat uitdrukkelijk niet is toegestaan, of zonder bronvermelding.</p> <p>Zichtbare samenwerking met partner(s), terwijl individueel werk wordt gevraagd.</p>	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).
2	<p>Het gebruik maken dan wel overnemen van (andermans) teksten, materiaal, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding (al dan niet geconstateerd via een plagiaatscanner).</p> <p>Het gebruiken van grote stukken tekst (waar dat niet de opdracht is), met bronvermelding.</p> <p>Het gebruik van GenAI voor het maken van een groot deel van het werk, terwijl dat uitdrukkelijk niet is toegestaan, of zonder bronvermelding.</p>	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG) en eventueel uitsluiting voor deelname aan alle toetsen voor maximaal een jaar (afhankelijk van de ernst van de onregelmatigheid)	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG) en eventueel uitsluiting voor deelname aan alle toetsen voor maximaal een jaar (afhankelijk van de ernst van de onregelmatigheid)

<p>3</p>	<p>Herhaling niveau 2.</p> <p>Het gebruik maken dan wel overnemen van (andermans) teksten, materiaal, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding (al dan niet geconstateerd via een plagiaatscanner) bij afstudeerwerk of stage.</p> <p>Het gebruik van GenAI voor het maken van een groot deel van het afstudeerwerk of stagewerk, terwijl dat uitdrukkelijk niet is toegestaan, of zonder bronvermelding.</p> <p>Zodanig ernstige onregelmatigheden, waarbij sprake is van verzwarende omstandigheden, dat deze sanctie gerechtvaardigd wordt geacht.</p>	<p>Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).</p> <p>1 jaar uitsluiting voor deelname aan alle toetsen.</p> <p>Advies tot beëindiging opleiding uitbrengen bij de instituutsdirecteur.</p>	<p>Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).</p> <p>1 jaar uitsluiting voor deelname aan alle toetsen.</p> <p>Advies tot beëindiging opleiding uitbrengen bij de instituutsdirecteur en verbod op herinschrijving bij hetzelfde instituut.</p>
-----------------	---	---	--

*opmerking: het is noodzakelijk dat de opleiding helderheid biedt over wat wel en niet toegestaan is. Zie ook paragraaf 4.3 en [Handreiking Generatieve AI](#) van de HU.

4.7.3 Onregelmatigheden bij formatieve datapunten

De examencommissie heeft geen wettelijke bevoegdheid bij formatieve momenten⁸. Maar als een datapunt onderdeel is van een summatief of beslismoment, heeft de examencommissie wel bevoegdheid.

Indien een student een onregelmatigheid pleegt bij een formatief datapunt, dan is in de eerste plaats de opleiding aan zet om daar actie op te nemen. De opleiding kan hier maatregelen nemen op basis van het [studentenstatuut](#).

De docent kan zijn vermoeden opschrijven bij de feedback op het datapunt. Deze feedback wordt meegenomen bij het beslismoment. De examinatoren melden het vermoeden bij de examencommissie.

Het kan zijn dat bij één of meerdere datapunten een vermoeden is van een onregelmatigheid. In dat geval is het aan te bevelen dat degene die feedback geeft op het ingeleverde product (datapunt) zijn vermoeden doorgeeft aan de examinator, vóórdat het beslismoment plaatsvindt.

⁸ CBE-uitspraak 22 april 2024

4.7.4 Sanctieladder overige onregelmatigheden

Handeling	Sanctie eerste jaar inschrijving bachelor of AD opleiding	Sanctie overige jaren en masteropleiding	Recidive
Meer tentamentijd toegeëigend	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG). Uitsluiting eerstvolgende tentamenkans van de toets(en) van de cursus.	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG). Voor de komende twee periodes uitsluiting voor deelname aan alle toetsen.
Toegang verschaft tot de toets. (Bijvoorbeeld: "ik heb toestemming van de examencommissie" of zonder geldig ID-bewijs. Of online op afstand deelnemen waar dat niet de bedoeling is.)	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG).	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG). Uitsluiting eerstvolgende tentamenkans van de toets(en) van de cursus.	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG) Voor de komende periode uitsluiting voor deelname aan alle toetsen.
Vervalste cijferlijst beoordeling/stagecontract, inschrijfbewijs of andere stukken waarmee student beoogt studiepunten, vrijstelling of een beoordeling te verkrijgen.	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG) Voor de komende twee periodes uitsluiting voor deelname aan alle toetsen	Ongeldig verklaren toetsuitslag (NG). 1 jaar uitsluiting voor deelname aan alle toetsen.	Advies tot beëindiging opleiding uitbrengen bij instituutsdirecteur en verbod herinschrijving bij zelfde instituut.
Ontoelaatbaar gedrag (geweld of bedreiging)	Instituutsdirecteur bepaalt de sanctie.		
Vervalst diploma (bijvoorbeeld om vrijstelling te verkrijgen)	Altijd melden bij Corporate Registrar. Bij bewezen onregelmatigheid volgt aangifte bij de politie. Instituutsdirecteur bepaalt de sanctie.		

Niveau	Handeling	Actie
0	Toetsen die door een fout van de organisatie niet meer als betrouwbaar zijn aan te merken.	Ongeldig verklaren toetsuitslag. Geen cijfer geven. Melden bij instituutsdirecteur en Corporate Registrar. Zie verder Calamiteitenprotocol HU.

Bij alle andere onregelmatigheden die niet in deze sanctieladder zijn opgenomen legt de examencommissie een passende sanctie op afhankelijk van de zwaarte van de onregelmatigheid.